Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

25. oktober 2012*

»Traktatbrud — transport — udvikling af Fællesskabets jernbaner — direktiv 91/440/EØF — artikel 5, stk. 3 — jernbanevirksomheder — forvaltningsmæssig uafhængighed — beslutninger om personale, aktiver og køb — artikel 7, stk. 3 — tildeling af finansielle midler til infrastrukturforvalteren — direktiv 2001/14/EF — artikel 6, stk. 1 — balance i regnskaberne — vilkår — ufuldstændig gennemførelse«

I sag C-557/10,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 258 TEUF, anlagt den 26. november 2010,

Europa-Kommissionen ved H. Støvlbæk og M. França, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Portugisiske Republik ved L. Inez Fernandes og A. Pereira de Miranda, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne A. Borg Barthet (refererende dommer), E. Levits, J.-J. Kasel og M. Berger,

generaladvokat: N. Jääskinen

justitssekretær: fuldmægtig K. Malacek,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. september 2012,

afsagt følgende

* Processprog: portugisisk.

Dom

1 Europa-Kommissionen har i stævningen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til dels artikel 5, stk. 3, i Rådets direktiv 91/440/EØF af 29. juli 1991 om udvikling af Fællesskabets jernbaner (EFT L 237, s. 25), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/12/EF af 26. februar 2001 (EFT L 75, s. 1, herefter »direktiv 91/440«), dels artikel 7, stk. 3, i direktiv 91/440 og artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/14/EF af 26. februar 2001 om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet og opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur samt sikkerhedscertificering (EFT L 75, s. 29), som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/58/EF af 23. oktober 2007 (EUT L 315, s. 44, herefter »direktiv 2001/14«), ved at betinge alle enkelte beslutninger om erhvervelse eller udvidelse af kapitalandele truffet af den offentlige jernbanevirksomhed CP Comboios de Portugal EPE (herefter »CP«) af regeringens godkendelse, og ved ikke at have truffet de nødvendige nationale foranstaltninger for at efterkomme forpligtelsen til at fastsætte vilkår med henblik på at sikre balance i regnskabet hos infrastrukturforvalteren Rede Ferroviária Nacional – REFER EP (det nationale jernbanenet, herefter »REFER«).

Retsforskrifter

EU-retten

2 Artikel 3 i direktiv 91/440 har følgende ordlyd:

»I dette direktiv forstås ved

— »jernbanevirksomhed«: enhver offentlig eller privat virksomhed med licens i henhold til gældende fællesskabslovgivning, hvis hovedaktivitet består i godstransport og/eller passagerbefordring med jernbane, og som er forpligtet til at sørge for trækkraften; udtrykket omfatter også virksomheder, der kun leverer trækkraft

[...]«

3 Artikel 4, stk. 1, findes i direktivets del II, som har overskriften »Forvaltningsmæssig uafhængighed«, og bestemmer:

»Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at jernbanevirksomhederne med hensyn til ledelse, forvaltning, administration og intern administrativ økonomisk og regnskabsmæssig kontrol har en uafhængig status, som navnlig sikrer dem særskilt kapital, budget og regnskabsføring i forhold til staten.«

4 Nævnte direktivs artikel 5, stk. 3, foreskriver:

»Inden for de generelle politiske retningslinjer, som staten fastsætter, og under hensyn til de nationale planer eller kontrakter, eventuelt flerårige, herunder investerings- og finansieringsplaner, kan jernbanevirksomhederne navnlig frit:

[...]

— træffe beslutninger vedrørende deres personale, aktiver og køb

[...]«

5 Samme direktivs artikel 7, stk. 3, bestemmer:

»Medlemsstaterne kan desuden under overholdelse af traktatens artikel 73, 87 og 88 tildele infrastrukturforvalteren tilstrækkelige finansielle midler i forhold til opgaverne, dimensionen og de finansielle behov, navnlig til dækning af nyinvesteringer.«

6 Artikel 6, stk. 1, i direktiv 2002/14 har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne fastsætter vilkår, herunder i givet fald krav om forudbetaling, for at sikre, at en infrastrukturforvalters regnskaber under normale forretningsvilkår og over en rimelig periode som et mindstemål udviser balance mellem på den ene side indtægterne fra infrastrukturafgifter, overskud af andre forretningsaktiviteter og statsfinansiering og på den anden side udgifterne til infrastrukturen.

Uden at det berører en eventuel langsigtet målsætning om brugerbetaling af infrastrukturomkostningerne for alle transportformer på grundlag af en fair, ikke-diskriminerende konkurrence mellem de forskellige transportformer, kan en medlemsstat, når jernbanetransporten er i stand til at konkurrere med andre former, inden for afgiftsrammerne i artikel 7 og 8 kræve, at infrastrukturforvalteren afbalancerer sine regnskaber uden statsstøtte.«

Portugisisk ret

7 REFER blev oprettet ved lovdekret nr. 104/97 af 29. april 1997 (*Diário da República* I, serie A, nr. 99, af 29.4.1997). Dets vedtægter er optrykt i bilag I til dette lovdekret.

8 Lovdekretets artikel 12, stk. 2, fastlægger ifølge sin overskrift nævnte vedtægters formål og anvendelsesområde som følger:

»Regeringen følger virksomhedens fremtidige udvikling med henblik på at sikre, at den bevarer sin økonomiske og finansielle ligevægt og betaler den gæld, den har stiftet med henblik på at anlægge, installere og renovere jernbaneinfrastruktur, på en måde, der ikke undergraver gennemførelsen af en hensigtsmæssig politik med henblik på modernisering af jernbanenettet.«

9 Lovdekret nr. 270/2003 af 28. oktober 2003 (*Diário da República* I, serie A, nr. 250, af 28.10.2003) fastsætter vilkårene for leveringen af jernbanetransportydelser og forvaltningen af jernbaneinfrastrukturen. Navnlig fastsætter dette lovdekret regler om balance i infrastrukturforvalterens regnskab i overensstemmelse med bestemmelserne i lovdekretets artikel 63, som foreskriver følgende:

»1. I infrastrukturforvalterens regnskab skal der være balance mellem:

a) på den ene side indtægterne fra infrastrukturafgifter, overskud af andre forretningsaktiviteter og statsfinansiering, i givet fald i form af forudbetaling, og

b) på den anden side omkostningerne ved at udføre den offentlige tjeneste vedrørende drift og vedligeholdelse af infrastrukturen.

2. Uden at det berører en eventuel langsigtet målsætning om brugerbetaling af infrastrukturomkostningerne for alle transportformer på grundlag af en fair, ikke-diskriminerende konkurrence mellem de forskellige transportformer, skal infrastrukturforvalteren – hvis jernbanetransporten er i stand til at konkurrere med andre transportformer, navnlig når miljøomkostningerne er blevet internaliseret i tilsvarende grad inden for de øvrige transportformer – opnå den i stk. 1 omhandlede balance uden statsfinansiering under iagttagelse af den afgiftsstruktur, som er omhandlet i nærværende kapitel.

3. Med henblik på den i stk. 1 omhandlede balance og på at vurdere, om der er behov for, at staten yder kompensation til den offentlige tjeneste vedrørende drift af infrastruktur, skal der fastlægges en bogføringsmetode, der på gennemskuelig måde viser, at der kun er medtaget de omkostninger, som driften, vedligeholdelsen, bevarelsen og tilrådighedsstillelsen af infrastrukturen har givet anledning til.

[...]

7. Ved anvendelsen af stk. 1, litra b), i denne artikel anses finansierings- og ekstraordinære omkostninger ikke for at udgøre omkostninger for den offentlige tjeneste vedrørende drift af infrastrukturen.

8. Staten skal yde kompensation for omkostninger, der skyldes naturkatastrofer.«

10 Ved lovdekret nr. 300/2007 af 23. august 2007 (*Diáro da República 1ª* , serie A, nr. 162, af 23.8.2007) blev der foretaget en ændring af den ordning, der fandt anvendelse på den statslige konkurrenceunderlagte sektor og på de offentlige virksomheder i Portugal.

11 Lovdekretets artikel 10 bestemmer:

»1. Statens rettigheder som aktionær varetages af Generaldirektoratet for Finansforvaltning og Finans under ledelse af finansministeren, som under iagttagelse af retningslinjerne i den følgende artikel og efter et foregående samråd kan uddelegere beføjelser ved en fælles bekendtgørelse fra finansministeren og de for sektoren ansvarlige ministre.

[...]

3. De rettigheder, hvortil der henvises i de foregående stykker, kan varetages indirekte gennem rent offentlige kapitalselskaber.«

12 Artikel 37, stk. 1, i nævnte lovdekret, som vedrører stiftelse af selskaber og erhvervelse af kapitalandele, præciserer:

»1. Statens, andre statslige organers eller offentlige virksomheders erhvervelse af kapitalandele i forbindelse med stiftelse af selskaber og erhvervelse eller overdragelse af kapitalandele skal godkendes af finansministeren og den for sektoren ansvarlige minister [...]

[...]«

13 Lovdekret nr. 137-A/2009 af 12. juni 2009 (*Diário da República 1*, nr. 112, tillæg af 12.6.2009) fastsætter det selskabsformål og den retlige ordning, der finder anvendelse på CP. Bilag I til dette lovdekret omhandler ligeledes nævnte virksomheds vedtægter.

14 Nævnte lovdekrets artikel 2 har følgende ordlyd:

»Retlig form

[CP] er en virksomhed i den konkurrenceunderlagte offentlige sektor, som har juridisk personlighed, administrativ og finansiel autonomi og egne aktiver, og som er undergivet tilsyn og overvågning af de medlemmer af regeringen, som er ansvarlige for finans og transport.«

15 Artikel 1, stk. 1, i CP's vedtægter har overskriften »Navn og hjemsted« og bestemmer:

»[CP] er en virksomhed i den konkurrenceunderlagte offentlige sektor med juridisk personlighed, administrativ og finansiel autonomi og egne aktiver, som har retsevne for så vidt angår alle de rettigheder og forpligtelser, der er nødvendige eller hensigtsmæssige for forfølgelsen af virksomhedens formål.«

16 CP's selskabsformål fastsættes i vedtægternes artikel 2. Denne bestemmelse lyder således:

»1. [CP's] hovedformål er at udføre person- og godsbefordring med jernbane ad de skinnestrækninger og -afsnit, som udgør eller vil indgå i det nationale skinnenet.

[...]

3. I tilknytning hertil kan [CP] udøve følgende aktiviteter [...]

4. Med henblik på det selskabsformål, der fastlægges i det foregående punkt, kan [CP]:

a) stifte selskaber og erhverve kapitalandele i overensstemmelse med lovgivningen

[...]«

17 I henhold til vedtægternes artikel 9 har CP følgende beføjelser:

»1. Bestyrelsen udøver fulde ledelsesmæssige og administrative beføjelser i overensstemmelse med lovgivningen og vedtægterne.

2. Bestyrelsen skal navnlig:

[...]

1) træffe afgørelse om stiftelse af selskaber og erhvervelse af kapitalandele i overensstemmelse med lovgivningen

[...]«

18 Artikel 21 er en del af vedtægternes kapitel IV, der har overskriften »Tilsyn«. Denne artikel foreskriver under overskriften »Retningslinjer for ledelsen«:

»1. Regeringen fastsætter i overensstemmelse med loven de generelle mål, [CP] skal forfølge, idet den drager omsorg for, at de er i overensstemmelse med den i lovgivningen fastlagte overordnede og sektorielle politik.

2. Regeringen følger udviklingen i virksomhedens situation for at sikre, at almenhedens behov opfyldes i tilfredsstillende grad, og for at beskytte dens økonomiske og finansielle ligevægt og sikre, at der gennemføres en hensigtsmæssig politik med henblik på modernisering af jernbanetransporten.«

Den administrative procedure

19 I sin åbningsskrivelse af 26. januar 2008 gjorde Kommissionen de portugisiske myndigheder opmærksomme på, at den nærede tvivl om, hvorvidt den nationale lovgivning til gennemførelse af navnlig direktiv 91/440 og direktiv 2001/14 var forenelig med EU-retten. I deres svar på åbningsskrivelsen fremlagde de portugisiske myndigheder oplysninger og fremsatte argumenter om den portugisiske lovgivnings overensstemmelse med disse direktiver.

20 Ved skrivelse af 9. oktober 2009 tilstillede Kommissionen de portugisiske myndigheder en begrundet udtalelse, hvori den ikke desto mindre anførte, at Den Portugisiske Republik havde tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 5, stk. 3, artikel 7, stk. 3, i direktiv 91/440 og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/14.

21 Ved skrivelse af 14. december 2009 besvarede de portugisiske myndigheder denne begrundede udtalelse og tydeliggjorde en række punkter.

22 Da Kommissionen ikke var tilfreds med de portugisiske myndigheders svar, har den besluttet at anlægge det foreliggende søgsmål.

Om søgsmålet

Begæringen om udsættelse af sagen

23 Den portugisiske regering har principalt fremført argumenter med henblik på at bestride det påståede traktatbrud og har subsidiært fremsat anmodning om, at Domstolen udsætter sagen til den 31. december 2011, på hvilket tidspunkt de lovgivnings- og kontraktmæssige foranstaltninger, som ifølge denne medlemsstat styrker jernbanetransportvirksomhedernes forvaltningsmæssige uafhængighed i forhold til staten og ændrer afgiftsordningen for jernbaneinfrastrukturen, skulle træde i kraft.

24 Det bemærkes, at spørgsmålet, om der foreligger traktatbrud, ifølge fast retspraksis skal vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og at ændringer af forholdene i tiden derefter ikke kan tages i betragtning af Domstolen (jf. bl.a. dom af 27.9.2007, sag C-9/07, Kommissionen mod Frankrig, præmis 8, og af 18.11.2010, sag C-48/10, Kommissionen mod Spanien).

25 Som følge heraf skal de af den portugisiske regering fremførte argumenter vurderes på baggrund af forholdene, således som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og forkastes i det omfang, de vedrører den senere udvikling i den nationale lovgivning.

26 Følgelig skal begæringen om udsættelse af sagen forkastes.

Det første klagepunkt om tilsidesættelse af artikel 5, stk. 3, i direktiv 91/440

Parternes argumenter

27 Kommissionen har gjort gældende, at den portugisiske lovgivning, hvorefter CP er undergivet tilsyn og overvågning af medlemmer af regeringen, strider imod artikel 5, stk. 3, i direktiv 91/440.

28 Denne institution har navnlig lagt til grund, at den portugisiske stat ifølge den nationale lovgivning har gjort alle individuelle beslutninger om CP's erhvervelse eller overdragelse af kapitalandele i selskaber betinget af regeringens godkendelse.

29 Bestemmelsen om, at visse former for handlinger kræver forhåndsgodkendelse af regeringen, betyder, at jernbanetransportvirksomhederne ikke kan anses for at være uafhængige eller for at have selvstændig status i forhold til staten, og at de ikke frit kan forvalte deres interne anliggender i overensstemmelse med EU-rettens krav.

30 Det fremgår nemlig klart af artikel 5, stk. 3, i direktiv 91/440, at staten ikke må øve indflydelse på individuelle beslutninger om overdragelse eller erhvervelse af aktiver. Selv om det præciseres i denne artikel, at sådanne beslutninger skal træffes inden for de generelle politiske retningslinjer, som staten fastsætter, må det i retningslinjerne kun være fastlagt, hvilke kriterier der skal lægges til grund i beslutningerne.

31 Kommissionen har ligeledes anført, at regeringens indgriben i ledelsen af CP går ud over ren udøvelse af aktionærrettigheder, idet staten som aktionær griber ind gennem den kontrol, der udøves af finans- og transportministrene, på grundlag af et regelkompleks, der er særskilt i forhold til det, der gælder for den offentlige sektor som helhed.

32 Den portugisiske regering har bestridt Kommissionens argumenter. Den har anført, at kravet om ministeriel godkendelse af erhvervelse eller afhændelse af kapitalandele gælder for alle former for offentlige virksomheder. Et sådant krav hænger sammen med statens rolle som ejer af aktiekapital. Den portugisiske regering har tilføjet, at beslutninger om køb eller salg af selskabsandele træffes i organer i selskabet, hvorfor jernbanevirksomhedens ledelsesmæssige uafhængighed er sikret i overensstemmelse med kravene i artikel 5, stk. 3, i direktiv 91/440.

Domstolens bemærkninger

33 Det bemærkes, således som generaladvokaten har anført i punkt 28 i forslaget til afgørelse, at direktiv 91/440 og 2001/14 ikke kræver, at jernbanerne privatiseres. Tværtimod defineres »jernbanevirksomhed« i artikel 3 i direktiv 91/440 som »enhver offentlig eller privat virksomhed«. Den traditionelle operatør inden for jernbanesektoren kan følgelig forblive offentlig.

34 Desuden bestemmes det i artikel 4, stk. 1, i del II i direktiv 91/440, som har overskriften »Forvaltningsmæssig uafhængighed«, at »jernbanevirksomhederne [...] har en uafhængig status, som navnlig sikrer dem særskilt kapital, budget og regnskabsføring i forhold til staten«.

35 Kommissionen har i det væsentlige kritiseret Den Portugisiske Republik for den ordning, hvorefter ethvert køb eller salg af selskabsandele foretaget af CP, der, således som det fremgår af artikel 37, stk. 1, i lovdekret nr. 300/2007, har bevaret sin rent offentlige status, kræver forhåndsgodkendelse af transportministeren. Da jernbanetransportvirksomhederne skal indhente denne forhåndsgodkendelse for at foretage visse handlinger, kan de hverken anses for uafhængige eller for autonome i forhold til staten, og følgelig har de ikke ret til at lede deres interne anliggender.

36 Efter Kommissionens opfattelse fremgår det klart af artikel 5, stk. 3, i direktiv 91/440, at staten ikke må øve indflydelse på individuelle beslutninger om overdragelse eller erhvervelse af aktiver. Denne bestemmelse fastsætter nemlig, at jernbanevirksomhederne navnlig frit kan træffe beslutninger vedrørende deres personale, aktiver og køb.

37 I den henseende nævner tredje betragtning til direktiv 91/440 og ottende betragtning til direktiv 2001/12 om ændring af direktiv 91/440 nødvendigheden af, at jernbanetransportvirksomhederne skal sikres status som selvstændige virksomheder i forhold til staten og retten til at forvalte deres interne anliggender.

38 Selv om artikel 5, stk. 3, i direktiv 91/440 tillader medlemsstaterne at fastsætte generelle politiske retningslinjer, gælder det ikke desto mindre, således som generaladvokaten har anført i punkt 33 i forslaget til afgørelse, at staten på grund af målet om forvaltningsmæssig uafhængighed ikke må øve indflydelse på individuelle beslutninger om overdragelse eller erhvervelse af aktiver.

39 Desuden har den portugisiske lovgivning ved at gøre alle individuelle beslutninger om erhvervelse eller overdragelse af kapitalandele i selskaber betinget af regeringens godkendelse underlagt CP en ekstern politisk kontrol, som på ingen måde svarer til de procedurer samt handlings- og kontrolredskaber, aktionærerne råder over i et privatretligt aktieselskab.

40 Det må følgelig fastslås, at den portugisiske stat har bevaret en afgørende rolle i jernbanevirksomhedernes interne beslutningsprocedurer, som ikke er forenelig med den ret til at træffe beslutninger vedrørende aktiverne, der skal være tillagt jernbanevirksomheden.

41 Endvidere bemærkes, at selv om den Portugisiske Republik i henhold til et lovforslag, som endnu ikke var vedtaget ved udløbet af den frist, som var fastsat i den begrundede udtalelse, har ophævet betingelsen om forhåndsgodkendelse, skal bedømmelsen af, om der foreligger et traktatbrud, ifølge den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 24, foretages på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og ændringer af forholdene i tiden derefter kan ikke tages i betragtning af Domstolen.

42 Under disse omstændigheder skal Kommissionen gives medhold i det første klagepunkt.

Det andet klagepunkt om tilsidesættelse af artikel 7, stk. 3, i direktiv 91/440 og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/14

Parternes argumenter

43 Kommissionen har henvist til, at artikel 7, stk. 3, i direktiv 91/440 og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/14 pålægger medlemsstaterne en pligt til at fastsætte vilkår, der sikrer, at infrastrukturforvalterens regnskab er i balance. Den er imidlertid af den opfattelse, at indtægterne fra infrastrukturafgifter, statsfinansieringen og overskud af andre forretningsaktiviteter i Portugal ikke er tilstrækkelige til at bringe balance i infrastrukturforvalteren, REFER's regnskab.

44 Kommissionen har peget på, at der på trods af de nationale lovbestemmelser om, at den portugisiske stat skal følge udviklingen i den virksomhed, som forvalter infrastrukturen, med henblik på at sikre, at den bevarer sin økonomiske og finansielle ligevægt, og følge udviklingen i infrastrukturforvalterens økonomiske situation, ikke har været en gunstig udvikling i REFER's situation, som kendetegnes af finansiel uligevægt.

45 Den portugisiske regering har bekræftet, at den har forpligtet sig til sammen med REFER gennem flerårige kontrakter at opstille normer for den offentlige tjeneste vedrørende drift af infrastruktur og at fastsætte den dertil svarende finansielle kompensation. På den måde kan der opnås balance i REFER's regnskab, hvorved der fastlægges bestemte niveauer for den operative og tekniske kvalitet, mens de offentlige myndigheder forpligter sig til at tildele de midler, som det nødvendige investeringsvolumen og den offentlige tjenestes karakter kræver.

46 Den portugisiske regering har oplyst, at der skal indgås kontrakter med CP og REFER om de offentlige tjenester på grundlag af, for det første, en klar definition af public service-forpligtelserne, for det andet nødvendigheden af at rationalisere eller nedbringe driftsomkostningerne og for det tredje nødvendigheden af en gradvis, stadig større konvergens inden for den pågældende offentlige tjeneste og den dermed forbundne offentlige finansielle kompensation.

47 Endelig har Den Portugisiske Republik gjort gældende, at den har iværksat en procedure, der vil føre til vedtagelse af lovgivningsmæssige foranstaltninger, som tager sigte på dels at styrke jernbanevirksomhedens forvaltningsmæssige uafhængighed i forhold til staten, dels at fremme balance i infrastrukturforvalterens regnskab gennem indførelse af passende foranstaltninger, herunder en ændring af afgiftsordningen for jernbaneinfrastrukturen og, i kontrakter med REFER, at fastsætte rettigheder og forpligtelser vedrørende anlæggelse, vedligeholdelse og finansiering af infrastruktur.

Domstolens bemærkninger

48 Det skal konstateres, at Den Portugisiske Republik ikke har bestridt, at den ved udløbet af den frist, som var fastsat i den begrundede udtalelse, ikke havde truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme forpligtelserne i artikel 7, stk. 3, i direktiv 91/440 og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/14, som pålægger medlemsstaterne at fastsætte vilkår, der sikrer, at infrastrukturforvalterens regnskab er i balance.

49 Som det allerede er fastslået i denne doms præmis 24 og 25, skal Domstolen imidlertid vurdere de faktiske omstændigheder i sagen på baggrund af forholdene som de var ved udløbet af den frist, der er fastsat i den begrundede udtalelse.

50 Under disse omstændigheder skal Kommissionen gives medhold i det andet klagepunkt.

Sagens omkostninger

51 I medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Portugisiske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Portugisiske Republik har tabt sagen, bør den pålægges at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

1) **Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til dels artikel 5, stk. 3, i Rådets direktiv 91/440/EØF af 29. juli 1991 om udvikling af Fællesskabets jernbaner, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/12/EF af 26. februar 2001, dels artikel 7, stk. 3, i direktiv 91/440, som ændret ved direktiv 2001/12/EF, og artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/14/EF af 26. februar 2001 om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet og opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur samt sikkerhedscertificering, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/58/EF af 23. oktober 2007, ved at betinge alle enkelte beslutninger om erhvervelse eller udvidelse af kapitalandele truffet af den offentlige jernbanevirksomhed CP Comboios de Portugal EPE (herefter »CP«) af regeringens godkendelse, og ved ikke at have truffet de nødvendige nationale foranstaltninger for at efterkomme forpligtelsen til at fastsætte vilkår med henblik på at sikre balance i regnskabet hos infrastrukturforvalteren Rede Ferroviária Nacional – REFER EP.**

2) **Den Portugisiske Republik betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter